Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

До ситуациї.

В послідних днях заговорили деякі віденьскі ґазети а за ними і другі голосно о якійсь кризї, котра нїби то мала настати в міністерстві внаслідок звістного спору межи Нїмцями і Чехами о розпорядження язикові. Отже пущено вість, що нїби то цїлий кабінет має подати ся до димісиї; говорено відтак, що лиш президент мінїстрів ґр. Баденї має уступити а що на єго місце має після одних стати президентом мінїстрів теперішний мінїстер просьвіти др. Гавч, після других намістник з Тиролю ґр. Мервельдт. На всї ті поголоски відповів вчерашний Fremdenblatt як слїдує:

„Богато віденьских ґазет займає ся від якогось часу ширенєм чутки о кризї в мінїстерстві, чутки, дотикаючої то лиш шефа кабінету ґр. Баденї'го, то поодиноких членів правительства, або наконець цїлого кабінету. Єсьмо уповажнені сконстатувати, що всї ті донесеня суть безосновні, подібно як і дальші донесеня, мов би то межи членами кабінету мали бути якісь ріжницї в поглядах. З тої причини наводжене на виривки поодиноких членів кабінету і ставлене їх в супротивности до цїлого кабінету, опирає ся на несьвідомости дїйстних відносин, котрої жертвою стають ся незаслужено панове мінїстри.

„Впрочім, досить сорокаті лїсти кандидатів, в котрих личности належачі до найсуперечнїйших напрямів полїтичних, по части поміщані одні з другими, по части окремо, вказують ся одним замахом яко мужі найблизшої будучности, — доказують, з як неясного і суперечного осуджуваня нинїшної ситуациї виходять всї ті комбінациї.

„Відповідало би то о много більше полїтичним потребам хвилї, коли би публїцистика, скоро всї дотеперішні манїфестациї полїтичні мимо ріжнородного їх характеру, були в ґрунтї річи преці лиш неґативної натури, зі своєї сторони також доложила трудів до того, щоби улекшити порозуміне межи национальними суперечностями, оперте на позитивній засадї. Труди і час булиби тогди лїпше зужиткованї, як через кольпортоване пустих здогадів, котрі не мають нїякої основи.

„Розвій відносин полїтичних може і дальше зазначити ся **едино лиш в напрямі угодовім**, позаяк правительство мусить вигревати при поглядї, що на єго думку, мимо дотеперішних досьвідів, єсть на дорозї, котра здає ся єму відповідною, з незменшеною ревностию, стреміти до законного управильнення відносин национальних в Чехії, хоч сторонництва лиш в так дрібній мірі були правительству помічні під тим взглядом.

Повисший комунїкат характеризує становище правительства в теперішній порі. Яке єсть становище Нїмців, знаємо вже з попередних вістий. Послухаймож тепер, що задумують Славяне, яке становище хотять они заняти.

Словінцї хотять скликати велике віче народне, котре би було відповідию на віче Нїмців в Цельовацу а Slov. Narod. так відзиває ся: В хвиля так поважній, як теперішна, не можуть австрийскі Славяни стояти безчинно. Чехи взяли ся вже перші до роботи, бо президент міста Праги, др. Подлїпний скликує до Праги всї ческі репрезентациї міскі; так само і Поляки, котрі були доси холодні, зачинають порати ся около скликаня віча в Тїшинї. А де-ж ми Словінцї? Чи будемо і дальше дивити ся спокійно на напасти наших найзавзятїйших ворогів, Нїмців, ми, котрим вже давно, як і Чехам належать ся подібні розпорядження язикові? Кождий ревний Словінець скаже, що не піддамо ся нїколи Нїмцям в неволю, що не дамо помітувати собою, що міра кривд наших вже давно переповнила ся.

Щоби дати вираз, протестови против нїмецкої беззаконности повинні ми скликати велике загально словіньске віче до Цельовацa або Целя. Взиваємо всїх наших земляків, щоби они взяли наш проект під розвагу, особливо же взиваємо президента міста Люблянї, щоби вступив в слїди свого товариша з Праги. На вічу мають бути предложені ті резолюциї, на котрі без ріжницї партий ми всї годимо ся. Тим способом буде віче доказом, що ми солїдарні і згідні.

Подібну акцию хотять розпочати і Молодочехи а орґан їх Narod. Listy кажуть: Передовсїм треба нам сконстатувати, що такого спокою, в якім ми Чехи доси знаходимо ся, серед крику, який роблять Нїмцї, ми би самі не були уважали можливим, а по друге було похибкою, що ми до сеї хвилї супротив солїдарности ідеї нїмецкої не поставили солїдарности ідеї славяньскої. Плекане славяньскої взаїмности не було нїколи так занедбуване як доси. Ми Чехи не старали ся доси нїколи о поміч

---

6)

ПРИГОДИ ДОКТОРА ГОЛЬМЕСА.

Оповіданя тайного аґента.

(З анґлїйского — Конана Дойле).

(Дальше).

— Ну, ти Ватзоне — сказав Гольмес — певно собі гадаєш, що я попри запускане кокаіни [1]) і всяких инших поменших слабкостий, яких я придбав собі від цїнного знакомства з твоїми медициньскими поглядами, взяв ся ще й до куреня опіюму.

— То правда, що я не сподївав ся тут тебе побачити.

— А я так само тебе...

— Я шукав мого приятеля.

— А я ворога.

— Якогось ворога?

— Ну так, одного з моїх природних ворогів, або лїпше сказавши, мою природну добичу. Коротко сказавши Ватзоне, я вліз в якусь особливо дивну історию і мав надїю знайти спосіб до неї в тім, що ті людиска тут плетуть без всякої звязи, як то менї вже нераз пощастило ся. Але як би мене був хтось пізнав в отсій норі, то й було би по менї, бо я її вже раз використав в моїй цїли, а той злодюга Ляскар, господар в сїй норі, закляв ся, що вімстить ся на менї. Позаду сего будинку суть спустові двері, недалеко від того місця, де будують кораблї, а ті могли би розповісти страшні історії, кілько то вже темними ночами туди перейшло.

— Як то? Чей же може не люди у тебе на гадцї?

— Таки люди, Ватзоне, і ми би були богачами, як би ми за кождого бідачиска, котрому так на віки рот замкнули, дістали своїх тисяч фунтів. То безперечно найстрашнїйше місце на цїлім сїм боцї ріки, де дїють ся убийства, і я побоюю ся, що Невіль Сент-Клер попав ся тут, щоби вже більше звідси не вийти. Сказавши то вложив він оба показуючі пальцї межи зуби і свиснув, що аж в ухах заболїло. На то відозвав ся десь не дуже з далека такий самий свист і почув ся гуркіт воза і тупіт коний. — Ну як Ватзоне — спитав Гольмес, коли серед темноти показав ся великий мисливский віз, при котрім лїхтарнї з боку пускали дві довгі смуги сьвітла. — Підеш знами?

— Охотно, коли зможу тобі до чого придати ся.

— Щирий приятель може завсїгди до чогось придати ся, а таки вже зовсїм, коли він ще уміє і пером робити. В моїй комнатї „під кедрами“ суть два лїжка.

— „Під кедрами?“

— Так, іменно в домі Ст. Клера, бо я там тепер мешкаю через цїлий час слїдства.

— А де-ж то?

— Коло Лї в Кент. Маємо сїм миль дороги перед собою.

— Та бо я о нїчім не знаю.

— Очевидно, але незадовго довідаєш ся всего. Сїдай лиш. Вже добре, Іване, ми будемо самі повозити. Маєте тут на пиво. Завтра коло одинайцятої можете мене сподївати ся. Так, тепер пустїть, їдьмо в божий час!

Він затяв коня злегка батогом і ми пігнали ся безконечним рядом темних, пустих улиць, котрі поволи ставали що-раз ширші, аж ми переїхали через широкий міст, під котрим намулиста ріка плила поволи. І по тамтім боцї моста було так само пусто межи мурами, лиш одномірний крок сторожів безпечности або вигойкуване нічних ґільтаїв перебивало нічну тишину. Чорна маса хмар сунулась поволи по небі і лиш денеде показало ся зпоза хмар блїде сьвітло якоїсь зірки. Гольмес поганяв мовчки спустивши голову як чоловік, що чогось

---

[1]) Кокаіна єсть то твориво, котре виробляє ся з листя ростини, званої „кока“, нагадуючої трохи нашу тернину, а ростучої в Перу в полудневій Америцї. Кокаіна виглядає як білий порошок і має смак гіркавий, а язик може від неї на якийсь час так задубіти, що єго можна і проколоти а чоловік не почуе болю. І кокаіна дїлає подібно як опіюм. В малій скількости додає чоловікови веселости, відбирає сон і потребу їди, отже єсть помічною тогди, коли треба н. пр. довго щось без утоми робити, машерувати і т. п.; в більшій скількости зводить утому, сон і запоморочуе. Коли розпущеною кокаіною помастити де тїло, то в тім місци нерви від неї дубіють і чоловік тратить там чуте, а тогди можна в тім місци робити яку операцию. Для таких поменших операций має кокаіна велике значінє. Від частого уживаня кокаіни може чоловік так звикнути до неї, що не може без неї обійти ся і аж млїє, коли єму еї не дати. Того рода наліг називає ся кокаінїзмом. Від кокаінїзму люди остаточно сходять з розуму і гинуть.

у инших славяньских народів. З нас нїколи нїхто не їздив анї до Кракова, анї до Львова анї до Люблянї, щоби там будити сьвідомість племінного споріднення. Аж доси не робили ми нїчого, щоби відперти напасть Нїмцїв против розпоряджень язикових.

Новинки.

Львів дня 17-го липня 1897.

— **Перенесення.** П. Намістник переніс старших комісарів повітових: Вільг. Крайца зі Львова до Коломиї, Вінк. Поля зі Львова до Бережан, Леоп. Белдовского зі Скалату до Бучача, Казим. Буковчика з Тернополя до Кракова, Йос. Ягошевского з Низька до Ярослава і Вік. Дзеровича зі Львова до Золочева; — комісарів повітових: Юл. Федоровича з Рогатина до Львова, Ів. Турка-Невядомского з Ярослава до Львова, Едварда Чермака з Коломиї до Львова, Ів. Мондзеля з Березова до Вадовиць, Стан. Маркевича з Лїска до Низька, Стан. Боднара з Надвірної до Перемишля, Мих. Бохеньского з Хшанова до Стрижова, Стан. Добровольского із Золочева до Тернополя, Володим. Криницкого зі Снятина до Горлиць, Петра Шпебильского з Ланцута до Кольбушевої, дра Богусл. Амброзевича з Гусятина до Тернополя, Йос. Сьвітальского з Горлиць до Ясла, Володим. Альберта з Товмача до Рогатина і Зенона Ґлажевского з Підгаєць до Ярослава.

— **Видїл „Руского Товариства педаґоґічного“** просить нас оповістити, що до 1-го вересня с. р. належить всї письма і посилки грошеві призначені для Товариства пед. і часоп. „Учитель“ і „Дзвінок“ висилати до п. К. Паньковского, ул. Академична ч. 8.

— **Товариство „Шкільна поміч в Коломиї“** прийме з початком 1897/8 року шкільного 14 учеників рускої ґімназиї (кляс приготовляючої і I—V-ої) до свого Інститута. Своїм питомцям дає Інститут цїле удержанє, лїжко, сїнник, надзір і провід домовий, а також меншу поміч в науцї. Оплата виносить на рік: 2 зр. на інвентар, 1·20 зр. на річну вкладку членьску і місячно 15 зр., а за пранє біля 50 кр. — платних кождого місяця з гори. Питомцї мусять при приняттю виказати ся, що мають три рази змінити біле на постіль, 6 пар біля, 6 ручників, 6 хусточок до носа і 2 пари обуви. Кождий принятий дістає карту приняття, без котрої спровадитись до Інститута не сьміє. Зголошувати ся треба до тов. „Шкільна поміч в Коломиї“ на руки проф. Л. Сальо до кінця серпня с. р.

— **Настоятеля пошукує** до свого Інститута товариство „Шкільна поміч в Коломиї“ від 1-го вересня с. р. Обовязки настоятеля суть: а) моральне домове веденє і надзір над конвікторами, за що він перед Видїлом товариства відповідає і від Видїлу інструкції одержує; б) весь час, коли конвіктори дома, перебувати з ними. За свій труд дістає настоятель мешканє, харч і пранє в Інститутї і 5 зр. місячно; надто вільно єму удїляти лекций конвікторам за осібною винагородою. Угода обовязує цїлий рік шкільний, вільно однакож з кінцем першого курсу уступити за попереднім двомісячним виповідженєм. Подавати ся можуть абітуриенти ґімназияльні і академіки до першої половини серпня с. р. на руки проф. Л. Сальо в Коломиї.

— **Торжественне закінченє року шкільного** відбуло ся дня 15-го с. м. богослуженєм в церкві Успенія Пр. В., котре відсьпівав при участи дияконів катихит акад. ґімназиї о. Дорожиньский. В богослуженю взяла участь руска молодїж всїх середних шкіл з учителями і директорами. При кінци відсьпівано пісню за Цїсаря.

— **В справі рускої видїлової школи женьскої** відбула ся нарада в салї товариства „Просьвіти“, в котрій взяли участь окрім представителїв руского товариства педаґоґічного і інтересованих родичів також члени Ради шк. кр. сов. Торонський і Барвіньский та посол Танячкевич. Ухвалено поробити заходи, щоби з новим роком шкільним введено 1-шу клясу видїлову (звану инакше 5-ою).

— **Злодії як в байцї.** Оногди в ночи дібрали ся злодії до дому Лейби Ґрінбавма, фабриканта скла за Янівскою рогаткою у Львові і забрали звідтам все, що лиш знайшло ся дорогоцїнного: срібну цукорничку, лїхтарі, ложки, ложечки, ножі і т. д. та занесли вкрадені річи до клепарівского лїса. Жандармерия і аґенти поліцийні кинулись зараз за злодіями, але за ними і слїд був пропав. Аж вечером, коли переходили через Клепарів, побачили в лїсї межи деревами якесь сьвітло. Підходять близше, дивлять ся, а там горить огонь, а коло него сидять чотири злодії Тома Загородний, Віктор Долек, Стефан Ґранат і Михайло Тихохут, та пирують, пють і заїдають; їм послугує дївчина Апольония Мазуркевич, ходить від одного до другого та наливає до чарки і усьміхає ся солоденько і моргає на хлопцїв, котрі відповідають на єї залицянє своїми дотепами. Нараз блиснули жандармскі баґнети. Цїла ватага схопилась і перепуджена пустилась втїкати, але видячи, що нема ради, піддала ся спокійно жандармам і признала ся, де поділа вкрадені річи. Они були закопані в лїсї і треба їх було відкопувати. Остаточно все знайшло ся, пропав лиш годинник Ґрінбавма, а злодії пішли до „Іванової хати“.

— **Найменший коник.** Маркезе Каркано, один із найбільше звістних льомбардских (в північній Італії) годівельників коний, виставив сими днями в Мілянї коника, котрий своїм дуже маленьким ростом і красою будови звертає загальну увагу на себе. Єсть то поні (куцик) із шкотскої раси, про котру в історії натуральній Брема сказано, що коні з тої раси бувають звичайно лиш 90 центиметрів високі, а часом навіть лиш до 85 або 82 центиметрів. Куцик, котрого вигодував маркезе Каркано, єсть лиш 60 центиметрів високий, але при тім дуже красно збудований і сильний. Маркезе Каркано має чотири таких куциків, не більшої величини як середний пес і запрягає їх в четверню до малого візочка, котрий виглядає як кіш. Удержанє тої четверні коштує єго на день 60 чентезимів (30 кр.)

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

Прочитайте собі то, що тут в низу написане.

— На що і як читати повісти? Хто хоче називати ся правдиво образованим чоловіком, мусить не лиш богато учити ся, але й богато читати. Але учити ся і образувати ся можна нинї не лиш в школї, але й поза школою, самому з книжок. Длятого хто лиш уміє читати і писати, може вже сам і учити ся і образувати ся. Але нїчо так легко не учить і не образує як добрі повісти і оповіданя. Задля того треба як найбільше читати повістий, але

глубоко задумав ся, а я сидів коло него цїкавий довідати ся, що то за якийсь новий случай, над котрим він так дуже роздумує, але ніяково було менї перебивати єму єго хід гадок. Ми вже уїхали були кілька миль і опинили ся аж там, де поза містом стоять вже двірки рядами, коли Гольмес нїби якось стямив ся, рушив плечима і закурив люльку як чоловік, що рад сам з себе в тій сьвідомости, що працює для загального добра.

— Тобі Бог дав красний дар, що умієш так мовчати, Ватзоне, — відозвав ся він — а то робить з тебе неоцїненого товариша. Вір менї, що для мене то дуже богато значить, коли маю перед ким виговорити ся, бо мої гадки то не конче веселї. От і тепер думав я в своїй голові, що би то сказати, тій добрій жіночцї, коли она нинї вечером стане передомною.

— Ти забув на то, що я прецї нїчого не знаю.

— Не лишає ся вже богато часу аж приїдемо до Лї, щоби тобі все розповісти. Цїла справа така проста що аж сьмішно, а прецї не знаю, що менї робити. Ниток богато, але не знати за котру зловити, щоби дійти до кінця. Отже послухай, Ватзоне, може бути, що тобі стане ясно там де менї темно.

— Ну, то розповідай.

— Кілька лїт тому назад, або докладнїйше сказавши, в маю 1884 р. приїхав до Лї якийсь пан іменем Невіль Сент-Клер, котрий як по всїм було видко, був в дуже добрих відносинах. Спровадив ся до великої вілї, заложив собі красний город і жив під кождим взглядом по великопаньски. Поволи знайшов собі приятелїв в сусїдстві і оженив ся в 1887 роцї з доньокою замешкалого там броварника, котра єму відтак привела на сьвіт двоє дїтий. Так по правдї сказавши не був він нїчим, але брав участь у всїляких підприємствах та ходив правильно що дня рано до міста а вечером вертав знову домів поїздом, що відходить о 5 год. 14 мінут. Панови Ст. Клер тепер трийцять і сїм лїт, він чоловік, що привик статочно жити, муж з него добрий, батько з серцем і всї, що єго знають, люблять єго. Можу ще додати, що, о скілько то дало ся розслїдити весь єго довг тепер не більший як лиш вісїмдесять і вісїм фунтів і десять шілїнґів, а в банку належить ся єму двіста двайцять фунтів. Отже нема ніякої причини здогадувати ся, що єго притисли клопоти грошеві.

Послїдного понедїлка поїхав пан Невіль Ст. Клер трохи раньше як звичайно до міста і сказав перед тим, що має залагодити якісь дві важні орудки та що свому синкови привезе скриночку з кльоциками до будованя. Того самого дня рано, зараз по тім, коли Ст. Клер вийшов з дому, дістала єго жінка телеґрафічну звістку, що на почтї абердінского товариства корабельного може она відобрати собі якусь пачку великої вартости, котрої она сподївала ся. Коли знаєш ся добре в своїм Льондонї, то й будеш знати, що будинки того товариства стоять при улици Фресно, котра виходить на горішну Свандамску улицю, де ти мене сеї ночи стрітив. Панї Ст. Клер, з'ївши ще другий снїданок, пішла до міста, щось там з'орудувала, відобрала пачку в урядї корабельнім і точно 4 год. 35 пустилась через Свандамску улицю назад на дворець. Отже знаєш вже все доси добре?

— Се все зовсїм ясне.

— Може собі пригадаєш, що в понедїлок була велика спека. Панї Ст. Клер ішла для того поволи і розглядала ся на всї боки, чи не добачить де якого воза, бо якось в сїй сторонї не уважала ся зовсїм безпечною. Коли так іде вздовж Свандамскої улицї, чує нараз якийсь крик і аж задеревіла зі страху, коли побачила, що єї чоловік дивить ся на ню з вікна другого поверха і як їй здавало ся киває на ню. Вікно було отверте, так що она могла зовсїм виразно пізнати єго по лици, котре після єї опису мусїло виглядати дуже зворушене. Коли він так сильно кивнув на ню, щез десь з вікна, так, що їй здавало ся, як би єго хто з заду з цїлої сили потягнув. Ще й та особливша обставина не уйшла єї жіночого ока: Хоч він мав на собі той сам темний сурдут, що тогди, коли виходив з дому, то все-таки не мав анї ковнїрика анї краватки.

Переконана о тім, що з єї чоловіком стало ся щось недоброго, вбігла на сходи — бо той дім був не инший лиш як-раз та нора опіюмова, в котрій ти мене сеї ночи застав — побігла через сїни і хотїла вже іти сходами на перший поверх, коли той злодюга Ляскар, о котрім я тобі вже згадував, заступив їй дорогу і при помочи якогось Данця, котрий там служить часто за посїпаху, витрутив на улицю. Она мало з розуму не зійшла, такий взяв єї страх і она пустилась бічи улицею та щастє хотїло, що на улици Фресно стрітила кількох сторожів безпечности під проводом інспектора, котрі як-раз патролювали по улицях. Інспектор пішов з нею і з двома із своїх людий та мимо упертого опору властителя дому дістали ся аж до тої комнати, де Ст. Клера послїдний раз видїла єго жінка. Анї слїду з него. Ба, на цїлім поверсї не було нікого, хто би там мешкав, крім якогось нужденного калїки, котрий так погано виглядав, що аж лячно було дивити ся на него. Він і Ляскар кляли ся на все в сьвітї, що через цїле полудне в сїй комнатї з переду не було крім них нїкого. Їх слова здавались так правдивими, що інспектор став вже сумнївати ся і гадав, що пани Ст. Клер мусїв хиба привидїти ся єї чоловік, коли она нараз крикнула як не своя і прискочила до якоїсь скринки, що стояла на столї і отворила єї. Із скринки випали кльоцики до будованя. Була то забавка, котру батько обіцяв привезти дитинї з міста.

То відкритє і очевидне заклопотанє калїки переконали інспектора, що то якась поважна

добрих, не яке небудь дранте; на таке шкода часу і труду. Повість єсть передовсім доброю розривкою; замість стратити час, а може ще й наробити собі видатків на яку безхосенну річ, ліпше прочитати яку повість. З доброї повісти учимо ся пізнавати житє і людий. Для кождого чоловіка потреба, щоби він знав як найбільше людий, їх натуру, їх характер і житє, а коли буде знати других, то научить ся і себе пізнавати; потребує лиш себе порівнувати з другими, але осуджувати себе і других по справедливости. Але людий множество на сьвіті, а що чоловік то инша натура, инша вдача, инший характер. Як же всіх їх пізнати? Ба, й одного чоловіка трудно від разу пізнати, треба з ним довгий час, кілька і кільканайцять літ разом жити, щоби єго добре пізнати Повість ставить нам перед очи по кількох людий з ріжними натурами і характерами, в ріжних хвилях житя; в повісти стрічаємось з людьми з ріжних станів і фахів, отже пізнаємо не лиш поодиноких людий але й всїлякі стани з їх звичаями і обичаями, з їх поведінками. Читаючи повість треба на то все уважати і через повість старати ся пізнавати людий, сьвіт і житє; тогди наберемо ся того знаня, якого би нам наше звичайне житє не могло дати. Повість показує нам, як жиють люди з людьми, як одні з другими обходять ся, як розмавляють з собою. І з того для нас наука. В добрих повістях стрічаємо нераз не лиш красні характери, котрі можуть нам за взорець служити, але й розумні та мудрі погляди на сьвіт людий, котрі треба собі запамятувати, бо они в житю можуть придати ся. Декотрі повісти представляють нам знов головно лиш злих людий, розбійників, злодіїв, обманців і т. д. І такі повісти учать нас розуму, показують нам, якими крутими дорогами ті люди ходять, яких хитрих способів уживають і т. д. Они заостряють наш змисли спостерігання, учать як і на що треба зважати, щоби не попасти в руки таким людям і заздалегідь остерігають від подібних їм в житю. Наконець повісти учать нас нашої власної, рідної мови; они показують нам, яких слів і висловів повинен уживати кождий з нас чи то в звичайній розмові, з рівними собі, з низшими або висшими чи в письмі, коли хоче. щоби єго уважано за образованого чоловіка. Та ще й богато иншого можна научити ся з повісти, але о тім вже не хочемо говорити; нехай лиш кождий читає як найбільше повістий, але добрих, нехай при тім пригадає собі то, що ми тут сказали, а крім того нехай зважає і на все инше, чого ми тут не доповіли. З такого читаня буде ся мати не лиш приятну розривку але й правдивий хосен.

— **Яким способом можна би піднести дохід з дробу.** Річ дуже проста: нехай би лиш всї ті села, що близько доокола якого міста, змовили ся і не через довгий час, але от всего лиш через дві, три неділї не вивезли до міста на продаж, анї не продавали нїяким посередникам анї одної курки, анї одного покладка, а в містї певно настав би зараз дуже великий попит і цїна пішла би зараз в гору. З покладками прийшлось би може трохи труднїйше, бо жиди скуповують їх і по подальших селах та привозять до міста цїлими паками. Але й они би пішли в гору, бо прецї за сьвіжими все таки більше допитують ся як за старими. Але не в тій змові дїло, хоч она могла би лекше і скорше удати ся як змова що-до всяких инших продуктів. На повисшім примірі хотїли ми лиш показати, що би то значило, як всї дїлали би спільно і в згоді з собою. Спільною роботою і згодою, можна би торговлю дробом вирвати посередникам з рук і піднести дохід з него. Сама змова не довела би ще до нїчого, бо по змові хиба би кождий біг зараз з своїм дробом, з своїми покладками до міста. Тогди би на торзї знайшла ся нараз така маса дробу і покладків, що цїна мусїла би спасти. Отже не в змові дїло а в спільнім поступованю і в згоді. Нехай би кількох людий лиш н. пр. з двох сїл близько міста станули до спілки, і взяли ся торгувати дробом; з двох других сїл так само і т. д. а тогди вже через ті спілки підняв би ся дохід з дробу. Спілки ті скуповували би дріб і покладки не лиш в своїх громадах але й в подальших селах та перепродавали би в містах і так могли би опанувати всю торговлю дробом. А що їм треба би богато дробу, то они мусїли би піддержувати і продуцентів, могли би їм давати задатки на дріб, але заразом мусїли би старати ся піднести саму продукцию. Спілки таки в своїм власнім інтересї мусїли би старати ся о то, щоби продуценти мали більший дохід, бо в тім була би і їх сила.

— **Терпентина від миший в хатах.** Миши дуже не люблять запаху терпентини. Коли вмочити платки в терпентину і позатикати ними всї діри в хатї, або в такім будинку, з котрого хоче ся миший позбути, то они певно тогди повтїкають. По 14 днях треба то само ще раз зробити.

— **Парова машина до доєня коров.** В Чікаго ріжуть свинї на однім кінци різницї, а на другім до кількох минут їдять вже люди ковбаски з них. Щось подібного буде тепер і з молоком в Швециї. Там др. Ляваль придумав парову машину до доєня коров; готово отже бути, що на однім кінци стайнї будуть корови доїти ся, а на другім будуть виходити вже готові груди сира і масла. Машина та, котру Ляваль назвав „Ляктатором“ (Lactator), єсть дійстно перша, котрою справдї можна корови доїти (бо доси були всїлякі машинки, хоч не парові, але всї показали ся до нїчого). Ляктатор дра Ляваля доїть на єго посїлости Лїлля Урсвік недалеко Штокгольму 23 коров нараз а доїть так, як би рукою нїхто не видоїв. Єго машина до доєня складає ся з дуже штучно придуманого механїзму, котрий закладає ся на кожду корову, а котрим відтак порушає льокомобіля уставлена від стайнї. Цїлий той апарат зроблений з глиняку (алюмінїюм, металю дуже легкого а міцного і білого як срібло), з кавчуку і рурок кавчукових. Кождій корові завішує ся на шию рід упряжи, від котрої іде металева штабка, а на нїй зсуває ся той прилад під вимя. Кожда дійка входить відтак в рурочку, котра єї ловить і держить так міцно, що навіть неспокійна корова не може єї вирвати. Та рурочка відтак висисає молоко з дійки, при чім рід клявішів, нагадуючих клявіші на фортепянї, або на лїрі натискає заєдно на дійку і наслїдує дуже докладно ссанє телити. Щоби видїти, чи ще молоко іде, суть на то скляні рурочки. Виссане молоко тягне воздушна помпа на гору в начинє завішене на сволоку над коровами, а звідси знов спливає оно до центрифуґи, котра віддїлює з него сметанку і наповняє з одної сторони фляшки сметанкою а з другої збираним молоком, котрі відтак можна зараз висилати до міста на продаж. По видоєню цїлий прилад виполїкує ся зараз водою. Парова машина до доєня — се не якась видумка, але чиста правда. На рільничій виставі в Мальме (в Швециї) роблено з нею пробу на 12 коровах і проба випала дуже добре.

справа. Перешукано цїлий дім, і все, що при перешукуваню показало ся, вказувало на якийсь страшний злочин. Передна комната була просто умебльована, а з неї виходило ся до малої комнати до спаня, з котрої вікна виходили в ту сторону, де була верфта [2]). Межи верфтою а вікном від сеї комнати була мала уличка, котра підчас відпливу моря була суха, але підчас припливу стояла на добрих чотири або пять стіп під водою. Вікно від спальнї було широке і отвирало ся з долини. При докладнїйшім огляданю знайшли ся слїди крови на ґзимсї під вікном, а дошки на помостї були також місцями покапані кровю. За занавісою від передної комнати знайшла ся одіж пана Невіль Ст. Клер, вся разом при купцї, не було лиш сурдута. Чоботи, скарпитки, капелюх, годинник — все лежало тут, але не було на тім видко анї слїду якогось насильства, але так само анї слїду по панови Невіль Ст. Клер. Все промавляло за тим, що він лиш десь через вікно подїв ся і щез, бо иншого виходу не було видко, а підозрінї слїди крови на ґзимсї робили лиш мало надії, що він міг би плаванем виратувати ся, бо під ту пору, коли то стало ся приплив моря був найбільший. А тепер же до тих горлорізів, котрі як здавало ся передовсім запутані в ту справу. Той Ляскар був чоловік дуже злої слави. Але що він, як то зізнала панї Ст. Клер, в кілька хвилин по тім, коли она побачила свого чоловіка у вікнї, стояв коло сходів на долинї, то не можна було инакше думати, як лиш що він єсть побічною особою при тім злочинї. Він боронив ся лиш тим, що нїчого не знає. Випирав ся рішучо того, мов би то він знав, що єго комірник, Ґуґо Буне, робить або не робить та сказав, що не може нїяк сказати, звідки взяла ся тут одїж пропавшого десь пана Ст. Клер.

Стілько що-до господаря Ляскара. А тепер же о тім якімсь несамовитім калїцї, що мешкав на другім поверсї тої опіюмової нори, а котрий певно був послїдною живою душею, котра видїла Невіля Ст. Клера. Він називає ся Ґуґо Буне, і кождий, хто переходить часто через Сіті (середину Льондона), знає, яке страшно погане у него лице. Він дїд з дїда, але щоби викрутити ся перед полїциєю, продає воскові сїрнички. Недалеко від улицї Тріднідель вистає з муру на ліво малий угол. Там сидить він що дня підогнувши ноги під себе і держить на колїнах свій товар, а коли дивити ся на него, то таке бере милосердиє, що в єго замащену шапку коло него на бруку спадають грошики благодатним дощем. Ще заким я гадав, що з уряду буду мусїв познакомити ся з тим чоловіком, придивляв ся я єму нераз з боку і не міг надивувати ся, як богато він за короткий час може нажебрати. Він, бачиш, так впадає в очи, що годї єго поминути. Рудожовта гира, блїде лице споганене страшною близною, котра зрастаючись викривила одну губу підтягаючи єї до гори, вилицї як у бульдоґа і двоє зіркатих чорних очий, котрі якось дивно не годять ся до барви єго волося — все то відзначає єго від прочих жебраків, а так само і єго дотеп, бо він зараз знає, що відповісти, скоро хто з переходячих закепкує собі з него. Отже то єсть той комірник в опіюмовій норі, той чоловік, що пропавшого пана Ст. Клера мусїв послїдний видїти, а котрого ми шукали.

— Але бо він калїка! — замітив я. — Що-ж би він міг зробити сам один чоловікови в повній силї тїла?

— Він калїка, то правда, о скілько потребує кулї, щоби ходити, але впрочім він, здаєсь, сильний і здоровий. Ти певно знаєш із свого досьвіду лїкарского, що коли одна часть тїла слаба, то єї виривнує більша сила другої части.

— Ну, будь же ласкав і розповідай дальше.

(Дальше буде).

[2]) Верфтою називає ся місце, де роблять кораблї.

Телеграми.

Відень 17 липня. Fremdenblatt доносить, що словеньско-нїмецка ґімназия в Целю має бути з початком серпня скасована, а для учеників словіньскої народности мають бути провізорично установлені окремі кляси. Остаточне залагодженє провізориї відбуде ся мабуть не без порозуміня обох народностий в краю.

Тремзе 17 липня. Бальон Андреґо пустив ся вже з Даньского острова коло Шпіцберґів в дорогу до північного бігуна зі скоростию 35 кільометрів на годину.

Париж 17 липня. Аґентия Гаваса доносить з Атин, що держави установили відшкодоване воєнне на 4 мілїони фунтів. Управильнене капітуляций має відбути ся безпосередно межи Туреччиною а Грециєю під надзором Европи.

За редакцию відповідає: Адам Кахановский

Поручає ся
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Вже вийшов новий цінник о знижених цінах
ФАБРИКИ ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Спілки командитової **ЮЛІЯНА ВАНҐА**
у Львові, улиця Академична ч. 5. 34

Найсильнійше, найвисше положене здроєвище сталеве на цілім сьвіті, найвідповіднійше заведене гидропатичне всхідної Европи при устю Дорни до золотої Бистриці. Сезон від 1-го червня до 30-го жовтня. На послідній стациї зелїзничій Кімполюнґ численні оказиї при кождім поїзді. Прогульки до румуньских і угорских місцевостий, возами, верхом і тратвами.

ДОРНА, Буковина.

В новім величавім домі купелевім видає ся після найновійшої системи купелі **мінеральні, сталеві, шлямові, солодові, солянкові і соснові.** Після вимогів науки уряджений відділ гидропатичний посїдає службу виобразовану в клїніцї **проф. Вінтериціа.** Лїчене **молоком і жентицею.** Проспекта висиляє заряд здроєвий. Питаня адресувати до лікаря здроєвого і купелевого **дра Артура Лєбель.** 29

4¾ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за попереднім присланєм гроший. Під ґваранциєю 25 найлїпший товар.

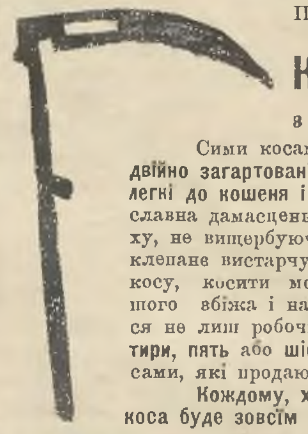
Африк. Мока перлова . .	зр.	5·—
Сантос дуже добра . .	„	4·95
Куба зелена найлїпша .	„	5·40
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·70
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·50
Пері кава знамен. сильна	„	6·60
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·70

Цїнники і тарифа цлова даром.
ETTLINGER & COMP. HAMBURG.

Інсерати

„оповіщеня приватні"), як для „Народної Часописи" так також для „Ґазети Львівскої" принимає лиш „Бюро дневників" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Е. ПАТРАХ і ПОЛІСЮК в Стрию
давнійше **Л. І. Патрах**

Правдиві стрийскі коси суть лиш ті, на котрих єсть фірма „Патрах" вибита.

Коси з маркою сїчкарня

з англійскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно **легко косити. Они подвійно загартовані, ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі,** як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценьска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днїв. А виостривши раз таку косу, косити можна нею **120 до 150 кроків** і найгустійшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошенє, і то о **чотири, пять** або **шість разів** в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсїм така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючій цїнї.

Довг. цїл. к.	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00	кр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5	кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	зкінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише **за готівку або послїплатою,** оплата почтова при пакетах до 5 клґр. коштує 10 кр.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цїлу.

При десятьох косах даю 11ту і один брусяк — при 30, 4 коси і 4 брусики дармо. 30

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.